

DEMOGRAFSKI POGLED NA STANJE KATOLIKA (HRVATA) U BOSNI I HERCEGOVINI (1996–2008)

1. Opći statistički pokazatelj demografskog stanja u BiH:

- Povijesni demografski procesi
- Posljednji rat: pojačanje ustaljenih procesa
- Pokazatelji sadašnjeg demografskog stanja

2. Demografsko stanje katolika (Hrvata) u BiH:

- Sarajevska nadbiskupija
- Banjalučka biskupija
- Mostarska biskupija
- Trebinjska biskupija
- Katolici (Hrvati) kao cjelina
- Usporedba s Hrvatskom

Izvori podataka: Biskupski ordinarijati (Sarajevo, Mostar, Banja Luka); Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH; Caritas BK BiH; Službeni popisi stanovništva; Agencija za statistiku, Sarajevo; Državni zavod za statistiku, Zagreb; Procjene statističkih zavoda i znanstvenika (Draganović, Ivandija, Buturac).

Tablica 1. Katolici, pravoslavci i muslimani u BiH (1450–1991)

Godina	Katolici	Pravoslavci	Muslimani
1450.	oko 750 000 (85%)	oko 50 000 (65)	0000 (0%)
1879.	209 391 (18,08%)	496 485 (42,88%)	448 613 (38,75%)
1885.	265 788 (19,88%)	571 250 (42,76%)	492 710 (36,88%)
1895.	334 142 (21,31%)	673 246 (42,94%)	548 632 (34,92%)

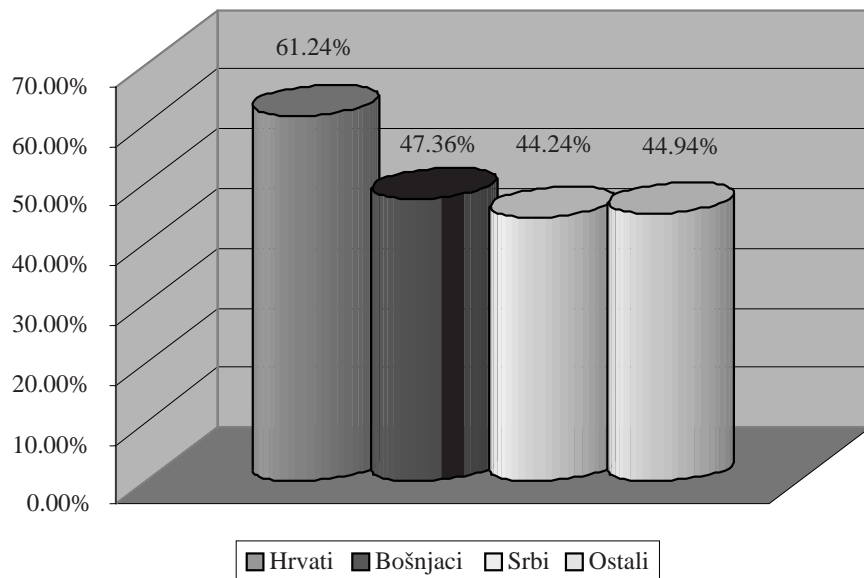
Nastavak tablice 1.

Godina	Katolici	Pravoslavci	Muslimani
1910.	434 061 (22,87%)	825 918 (43,49%)	612 137 (32,25%)
1921.	440 431 (23,48%)	820 731 (43,75%)	586 151 (31,24%)
1931.	557 836 (24,01%)	1 028 723 (44,29%)	717 562 (30,89%)
1948.	614 123 (23,90%)	1 135 147 (44,30%)	788 403 (30,70%)
1953.	654 227 (23,00%)	1 264 045 (44,40%)	891 798 (31,30%)
1961.	711 665 (21,70%)	1 406 057 (42,90%)	842 248 (25,70%)
1971.	772 491 (20,60%)	1 393 148 (37,20%)	1 482 430 (39,60%)
1981.	758 140 (18,40%)	1 320 738 (32,00%)	1 630 033 (39,50%)
1991.	760 852 (17,40%)	1 366 104 (31,20%)	1 902 956 (43,50%)

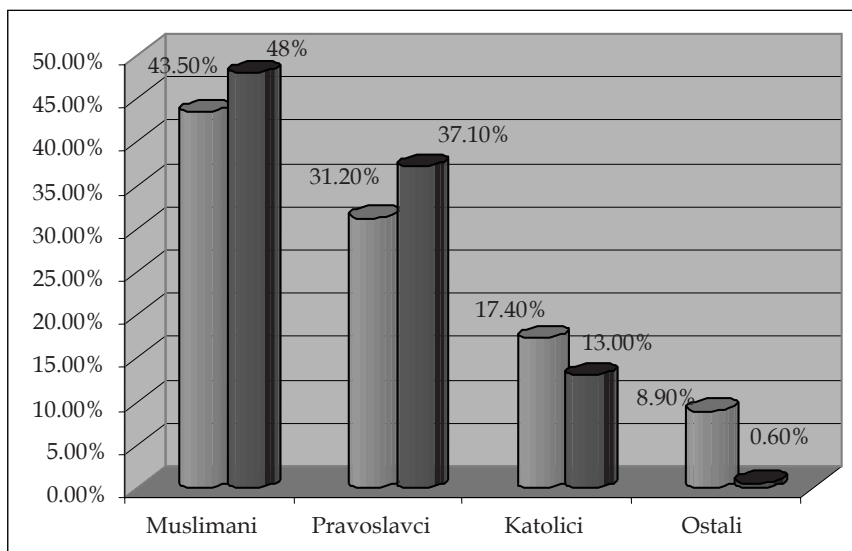
Tablica 2. Prognani i raseljeni u BiH i procenat prema prisutnosti 1991.

Narodi	1991.	Prognano	Raseljeno	Ukupno	Prema 1991.
Hrvati	760 852	312 000	154 000	466 000	61,24%
Srbi	1 366 104	430 000	217 000	647 000	44,24%
Bošnjaci	1 902 956	485 400	356 600	842 000	47,36%
Ostali	347 121	–	–	156 000	44,94%

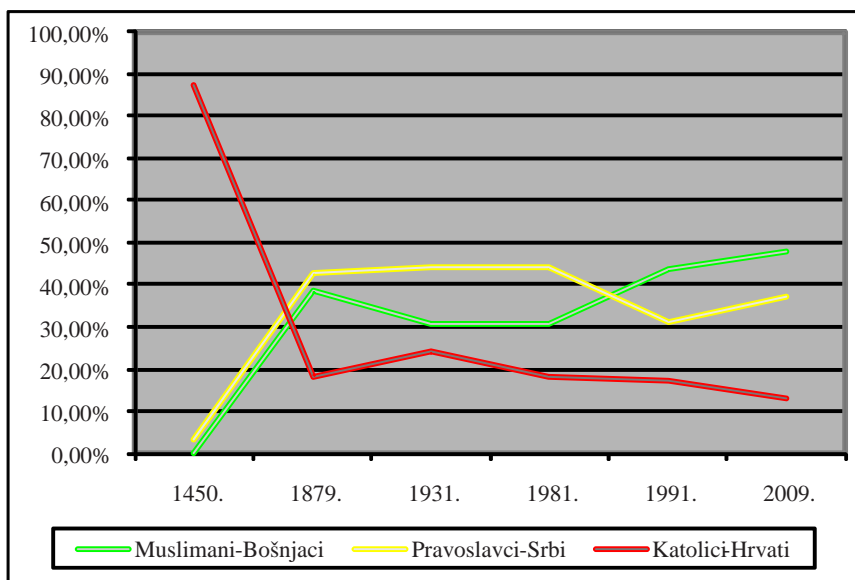
Slika 1. Prognani i raseljeni u BiH prema prisutnosti 1991.

Slika 2. Konfesionalna prisutnost u BiH 1991. i 2008. (procjena)

Slika 3. Povijesni proces brojčane prisutnosti katolika, pravoslavaca i muslimana u BiH

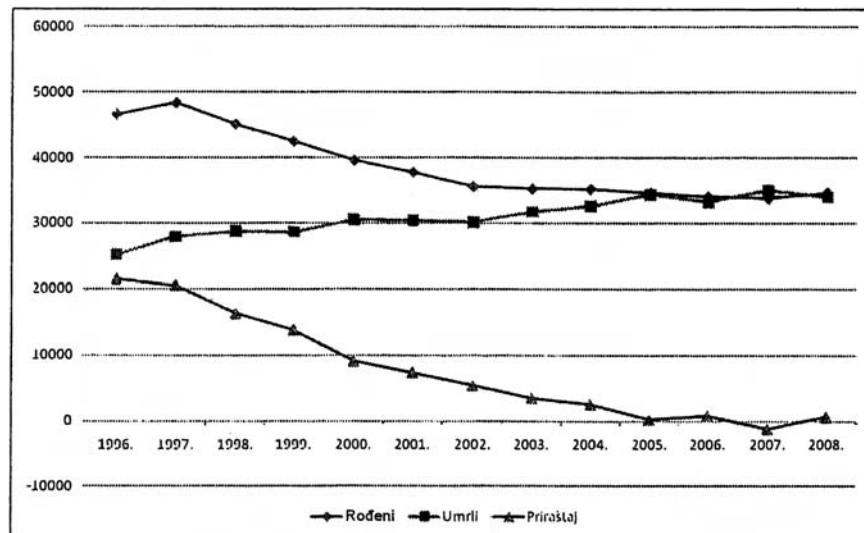

Tablica 3. Broj stanovnika, natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj u BiH

Godina	Stanovnika	Rođeni	Umrli	Priraštaj
1996.	3 645 000	46 594	25 152	21 442
1997.	3 738 000	48 397	27 875	20 522
1998.	3 653 000	45 007	28 679	16 328
1999.	3 725 000	42 464	28 637	13 827
2000.	3 781 000	39 563	30 482	9081
2001.	3 798 000	37 717	30 325	7392
2002.	3 828 000	35 587	30 155	5432
2003.	3 832 000	35 234	31 757	3477
2004.	3 842 000	35151	32 616	2535
2005.	3 843 000	34 627	34 402	225
2006.	3 843 000	34 033	33 221	812
2007.	3 843 000	33 835	35 044	-1209
2008.	3 843 000	34 617	33 983	634

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Slika 4. Prirodno kretanje stanovništva BiH od 1996. do 2008.

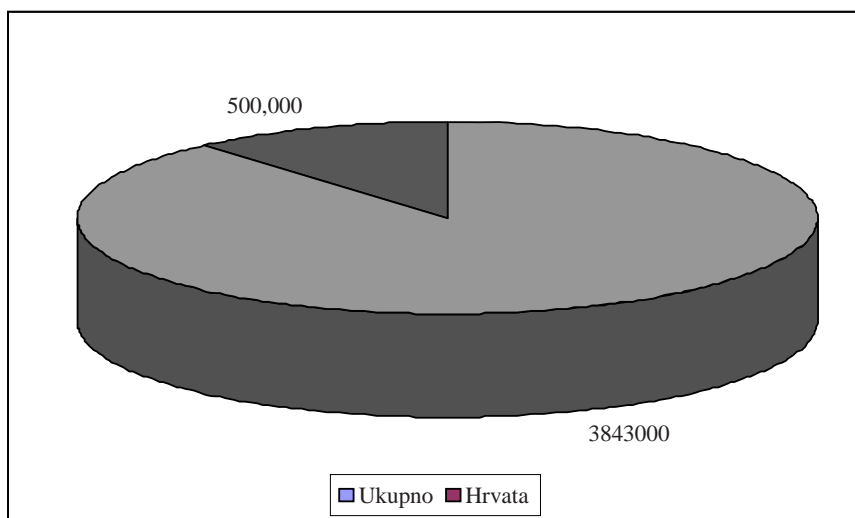
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Broj stanovnika i broj Hrvata u BiH 2008.

- Prema procjeni Agencije za statistiku BiH, godine 2008. BiH je imala 3 843 000 stanovnika;
- Prema podacima biskupskih ordinarijata (župnih ureda) na kraju 2008. godine u BiH je bilo 454 921 katolika;
- Gornjem broju katolika treba dodati još barem 40 000 Hrvata (oko 10% od pretpostavljenoga broja Hrvata) koji ili nisu katolici, ili nisu u kontaktu sa župnim uredima;
- Tako se opravdano broj Hrvata može zaokružiti na oko 500 000;
- Pretpostavljenih 500 000 Hrvata na pretpostavljeni broj stanovnika iznosi oko 13% od ukupnoga stanovništva.

Procjena stanovništva u BiH 2008. godine

Slika 5. Hrvati u BiH 2008. (crkveni popis: 454 921 + ? = 500 000)

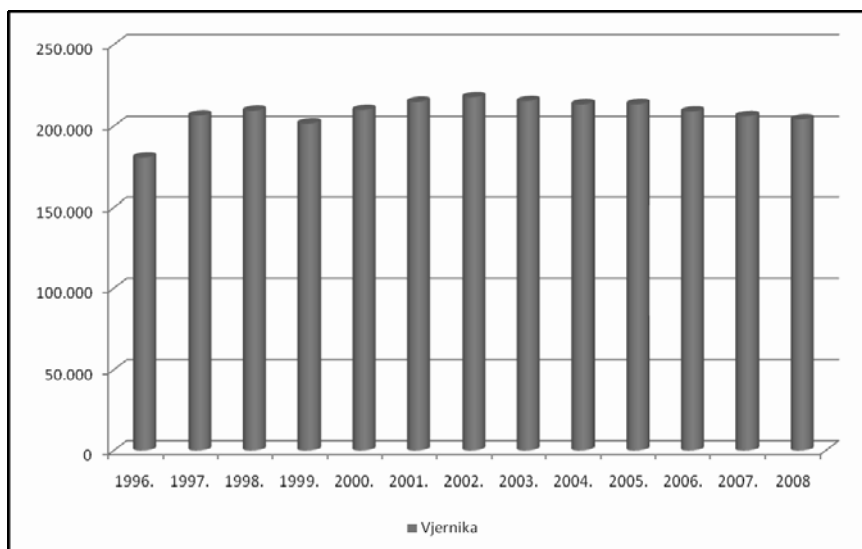

Izvor: Agencija za statistiku BiH

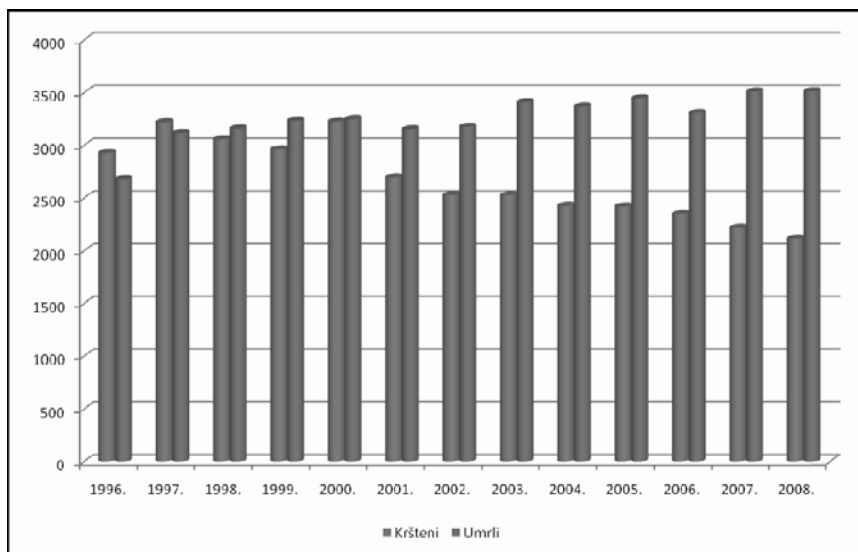
Tablica 4. Sarajevska nadbiskupija (statističko stanje 1996–2008)

Godina	Kršteni	Umrli	Priraštaj	Vjernika
1996.	2927	2680	247	180 560
1997.	3221	3119	102	206 504
1998.	3057	3159	-102	209 506
1999.	2963	3234	-271	201 567
2000.	3226	3249	-23	210 014
2001.	2696	3152	-456	215 025
2002.	2528	3177	-649	217 921
2003.	2526	3410	-884	215 482
2004.	2427	3369	-742	213 462
2005.	2421	3447	-1026	213 590
2006.	2350	3309	-959	208 969
2007.	2220	3513	-1293	206 138
2008.	2116	3515	-1391	204 060

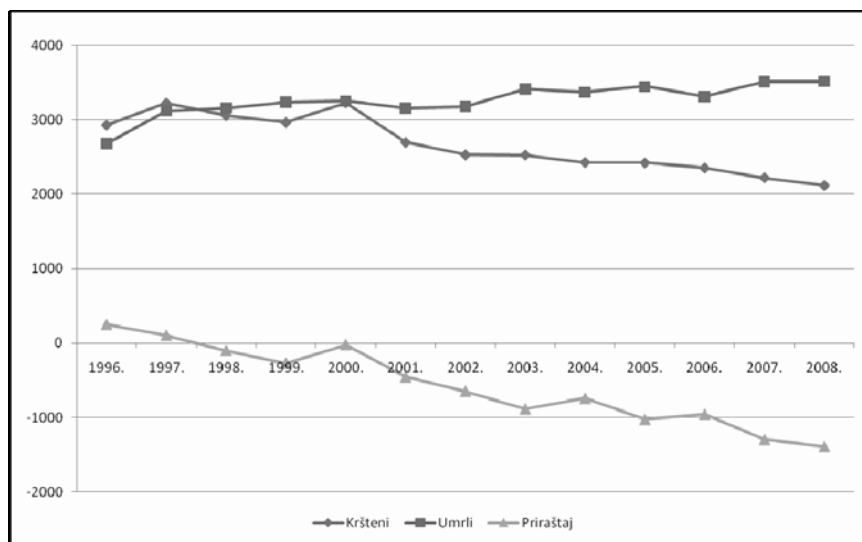
Slika 6. Broj vjernika u Sarajevskoj nadbiskupiji

Slika 7. Krštenja i sprovodi u Sarajevskoj nadbiskupiji

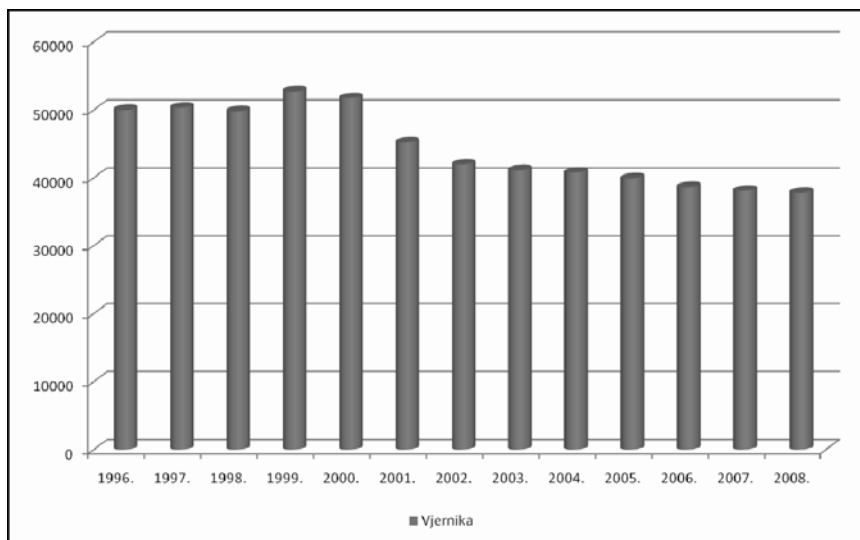
Slika 8. Sarajevska nadbiskupija (prirodni priraštaj)

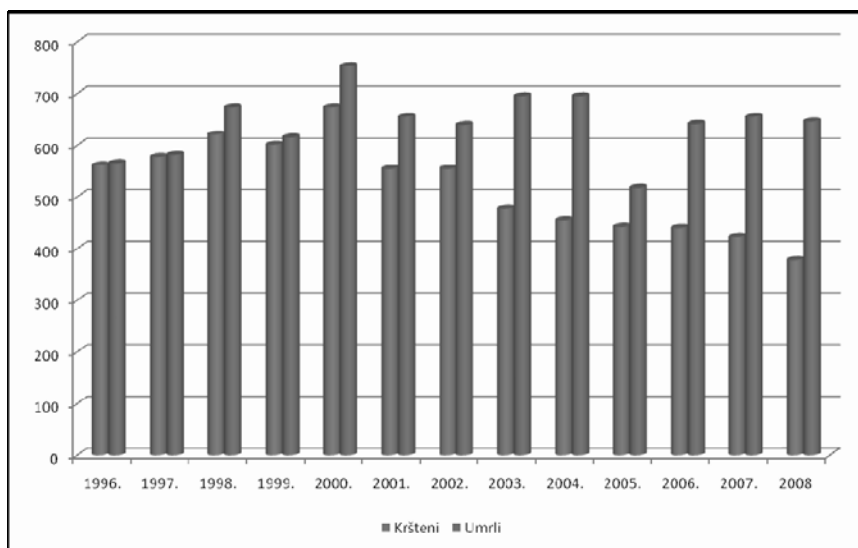
Tablica 5. Banjalučka biskupija (statističko stanje 1996–2008)

Godina	Kršteni	Umrli	Priraštaj	Vjernika
1996.	561	565	-4	50 000
1997.	577	581	-4	50 300
1998.	621	673	-52	49 800
1999.	601	615	-14	52 711
2000.	673	753	-80	51 700
2001.	554	655	-101	45 213
2002.	554	639	-85	41 961
2003.	477	695	-218	41 113
2004.	454	695	-241	40 758
2005.	442	517	-75	39 896
2006.	440	641	-201	38 614
2007.	422	655	-233	38 099
2008.	378	646	-268	37 797

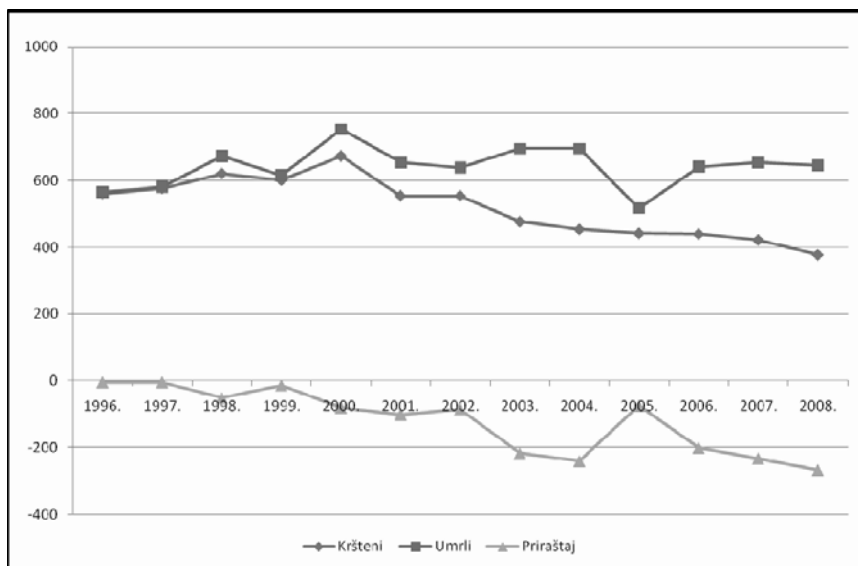
Slika 9. Broj vjernika u Banjalučkoj biskupiji

Slika 10. Krštenja i sprovodi u Banjalučkoj biskupiji

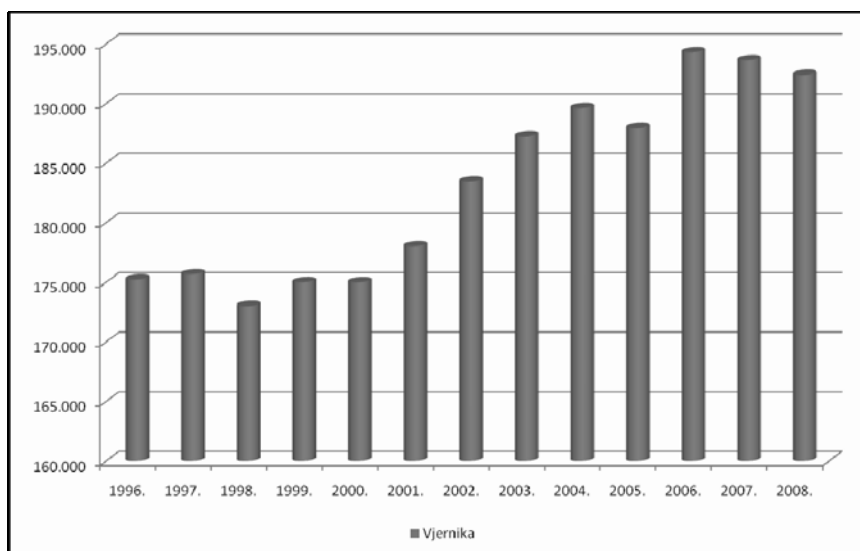
Slika 11. Banjalučka biskupija. Prirodni priraštaj

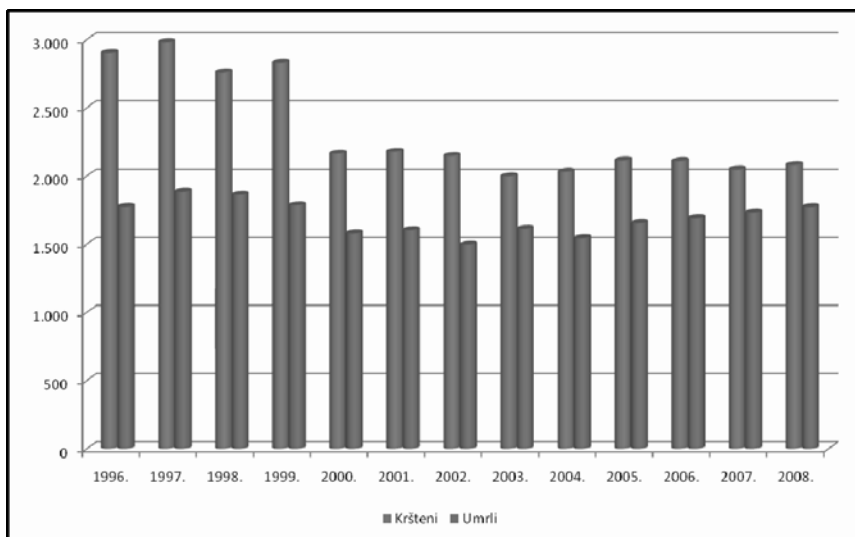
Tablica 6. Mostarska biskupija (statističko stanje 1996–2008)

Godina	Kršteni	Umrli	Priraštaj	Vjernika
1996.	2902	1774	1128	175 245
1997.	2981	1885	1096	175 684
1998.	2758	1863	895	173 005
1999.	2830	1785	1045	175 005
2000.	2164	1579	565	175 000
2001.	2179	1603	576	178 022
2002.	2146	1496	650	183 452
2003.	1997	1613	384	187 255
2004.	2032	1545	487	189 617
2005.	2114	1655	459	187 951
2006.	2110	1690	420	194 298
2007.	2048	1731	317	193 633
2008.	2080	1772	308	192 403

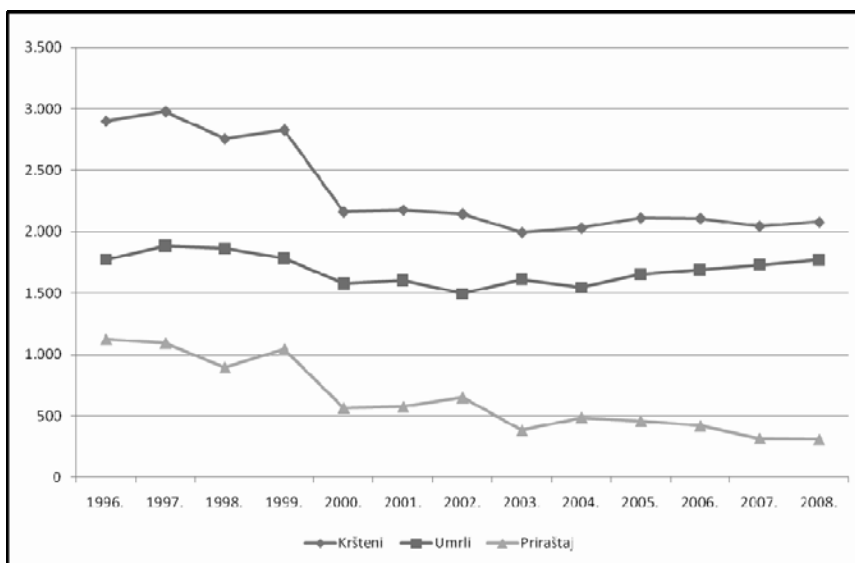
Slika 12. Broj vjernika u Mostarskoj biskupiji

Slika 13. Krštenja i sprovodi u Mostarskoj biskupiji

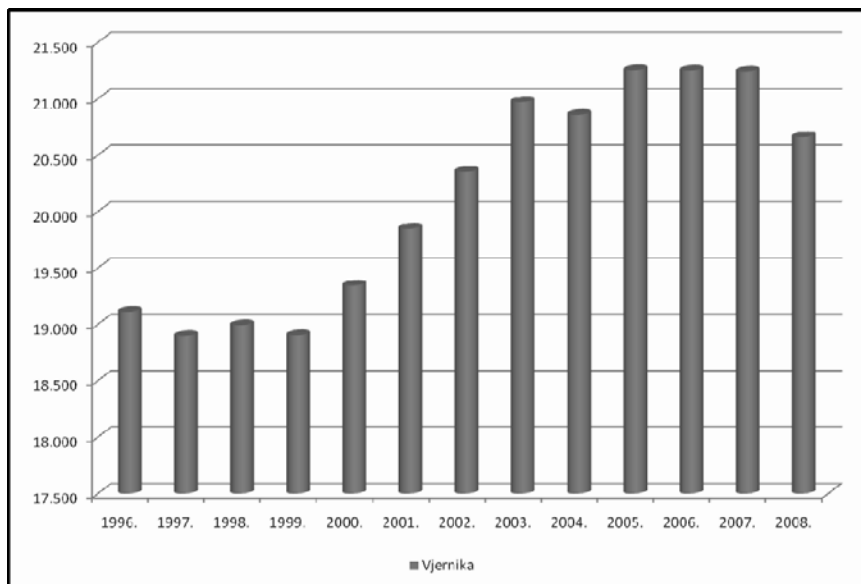
Slika 14. Mostarska biskupija (prirodni priraštaj)

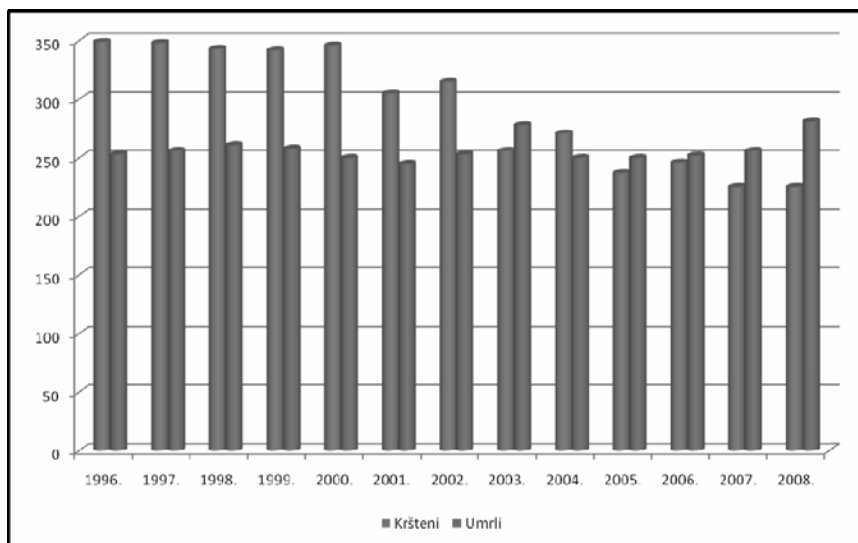
Tablica 7. Trebinjska biskupija (statističko stanje 1996–2008)

Godina	Kršteni	Umrli	Priraštaj	Vjernika
1996.	349	253	96	19 110
1997.	348	256	92	18 897
1998.	343	261	82	18 993
1999.	342	258	84	18 903
2000.	346	250	96	19 344
2001.	305	245	60	19 850
2002.	315	253	62	20 353
2003.	256	278	-22	20 971
2004.	271	250	21	20 857
2005.	237	250	-13	21 253
2006.	246	252	-6	21 250
2007.	225	256	-31	21 242
2008.	225	281	-56	20 661

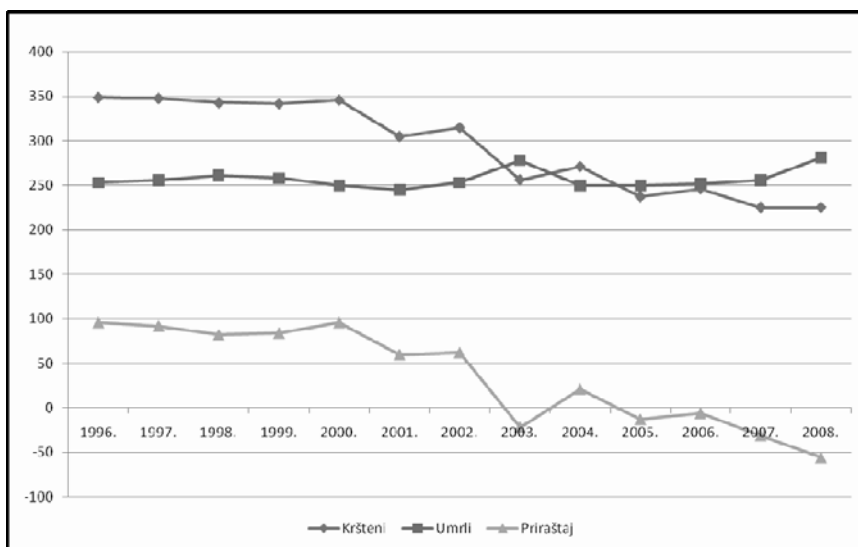
Slika 15. Broj vjernika u Trebinjskoj biskupiji

Slika 16. Krštenja i sprovodi u Trebinjskoj biskupiji

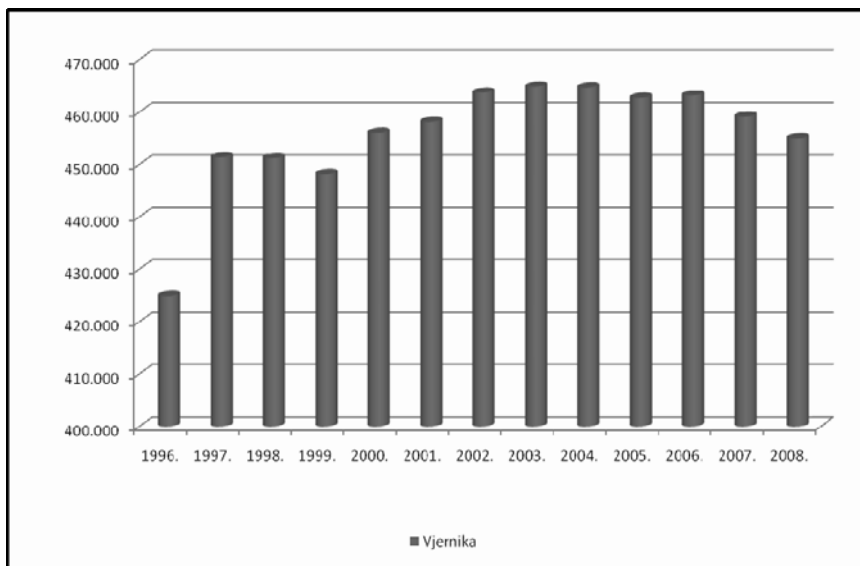
Slika 17. Trebinjska biskupija (prirodni priraštaj)

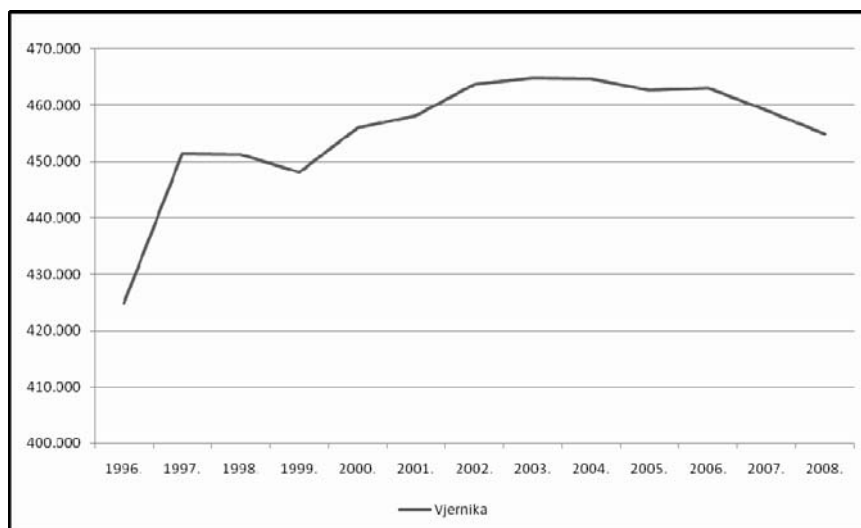
Tablica 8. Katolici u BiH (statističko stanje 1996–2008)

Godina	Kršteni	Umrli	Priraštaj	Vjernika
1996.	6739	5272	1467	424 915
1997.	7127	5841	1286	451 385
1998.	6779	5956	823	451 208
1999.	6736	5892	844	448 186
2000.	6409	5831	578	456 058
2001.	5734	5655	79	458 110
2002.	5543	5565	-22	463 687
2003.	5256	5996	-740	464 821
2004.	5184	5937	-753	464 694
2005.	5244	5896	-652	462 690
2006.	5146	5892	-746	463 131
2007.	4915	6155	-1240	459 102
2008.	4799	6214	-1415	454 921

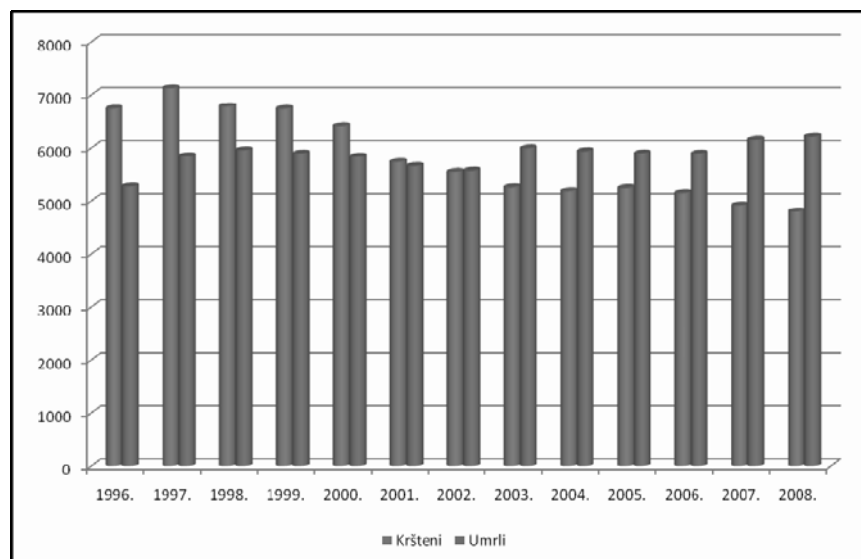
Slika 18. Broj katolika u BiH (crkveni popisi)

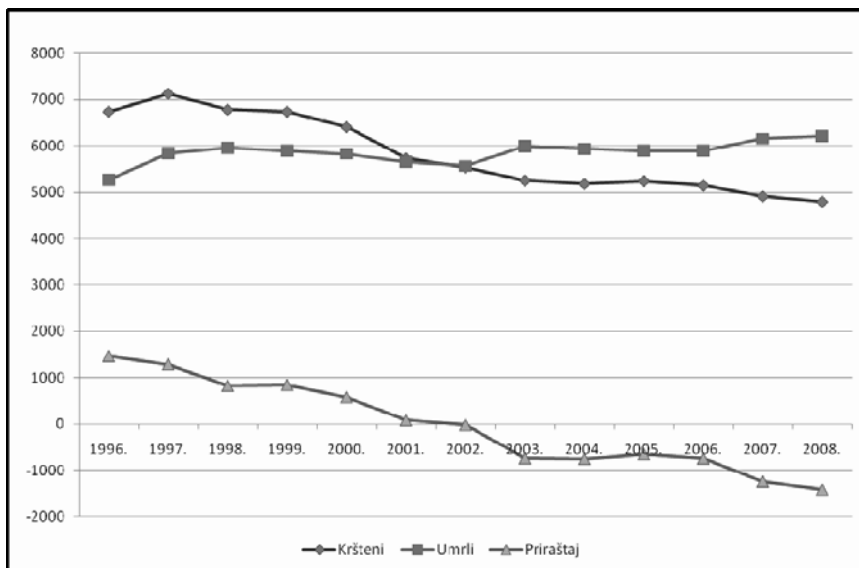
Slika 19. Krivulja katoličke prisutnosti u BiH

Slika 20. Kršteni i umrli katolici u BiH

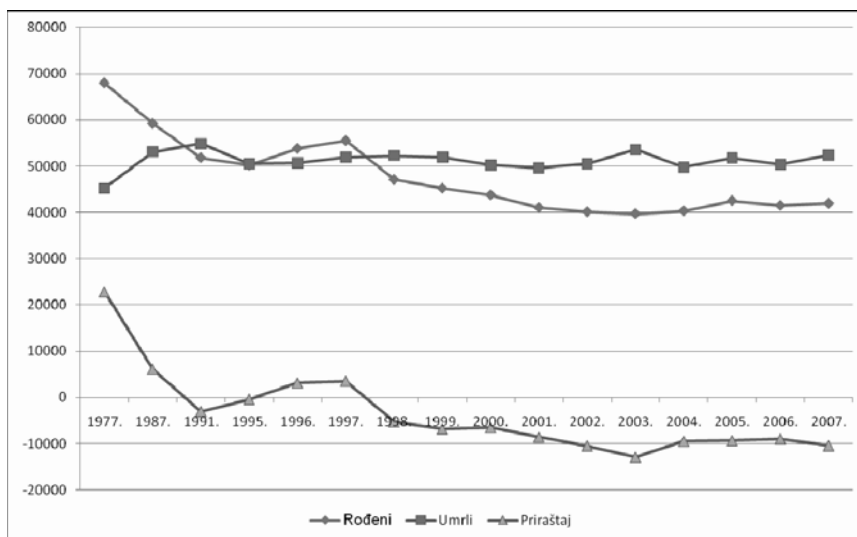
Slika 21. Prirodni priraštaj katolika u BiH

Tablica 9. Prirodni priraštaj u Hrvatskoj (radi usporedbe)

Godina	Rođeni	Umrli	Priraštaj
1977.	68 035	45 156	22 879
1987.	59 209	53 080	6129
1991.	51 829	54 832	-3003
1995.	50 182	50 536	-354
1996.	53 811	50 636	3175
1997.	55 501	51 964	3537
1998.	47 068	52 311	-5243
1999.	45 179	51 953	-6774
2000.	43 746	50 246	-6500
2001.	40 993	49 552	-8559
2002.	40 094	50 569	-10 475
2003.	39 668	53 575	-12 907
2004.	40 307	49 756	-9449
2005.	42 492	51 790	-9298
2006.	41 446	50 378	-8932
2007.	41 910	52 367	-104 57

Slika 22. Prirodni priraštaj u Hrvatskoj (radi usporedbe)

3. Zaključak

- Tri su osnovna razloga demografskoga stagniranja Hrvata u BiH:
neuspjao povratak prognanika i raseljenih,
vrlo negativan prirodni priraštaj Hrvata koji su ostali u BiH i
novo iseljavanje Hrvata.
- Prema mogućem rješenju problema:
- Pitanje povratka raseljenih i prognanih sve više je, nažalost, pitanje prošlosti. Ne treba ga nikada zaboraviti ali – i tamo gdje bi mogao, povratak se ne događa!
- Snažan naglasak treba staviti na zaustavljanje iseljavanja i podizanje nataliteta.
- U protivnom tri gore navedena osnovna razloga – posebice ako djeluju istovremeno kao u ovom slučaju – užasno su razorni.
- Stvaranje ozračja sigurnosti:
- Jedino će gospodarski razvitak zaustaviti iseljavanje, vjerojatno i podići natalitet.

- U svom budućem gospodarskom organiziranju Hrvati iz BiH moraju ubrzano učiti također od židovskog modela i iskustva, provjerenog i dokazanog na raznim stranama svijeta.
- Podizanje političke sigurnosti koja će pogodovati gospodarskom razvitku.
- Jačanje kredibiliteta Crkve kroz utvrđivanje njezinog unutrašnjeg jedinstva.
- Održavati dobre veze s Hrvatskom i svjetskim centrima moći.
- Jačanje ustanova nacionalne kulture: sveučilišta, društava, medija, banaka podataka i dr.